

Stichting Consortium Beroepsonderwijs

ONDERZOEK KWALITEIT
EXAMENINSTRUMENTEN
EXAMENLEVERANCIERS 2009

Utrecht, augustus 2009

VASTSTELLING RAPPORT

Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering dat van 12 tot 14 mei 2009 plaatsvond bij de Stichting Consortium Beroepsonderwijs.

Het rapport is vastgesteld op 25 augustus 2009.

Reproductie van het rapport zonder toestemming van de inspectie of de leverancier vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

INHOUDSOPGAVE

1 AANBOD INSTRUMENTEN EN/OF DIENSTEN 7

2 RESULTAAT BEOORDELING 9

BIJLAGE 1: STANDAARDEN VOOR ONDERZOEK BIJ EXAMENLEVERANCIERS 13

1

AANBOD INSTRUMENTEN EN/OF DIENSTEN

1.1. Inleiding

Onderwijsinstellingen kopen exameninstrumenten en/of -diensten in bij examenleveranciers. De onderwijsinstelling is verantwoordelijk voor de examenkwaliteit en dus ook voor de kwaliteit van de ingekochte exameninstrumenten en/of -diensten. Deze instrumenten en diensten worden uit oogpunt van doelmatigheid door de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) één keer onderzocht bij de leverancier en niet bij alle inkopende instellingen. Als de inkopende instelling het ingekochte product en/of dienst ongewijzigd inzet in de examinering, dan wordt het beoordelingsresultaat in het onderzoeksrapport van de examenleverancier overgenomen in het rapport van het onderzoek naar de examenkwaliteit bij de instelling zelf, zonder dat aanvullend onderzoek nodig is.

Het onderzoek bij de examenleveranciers vindt plaats op basis van het waarderingskader kwaliteit examinering, onderdeel van het Toezichtkader bve 2009. Het beperkt zich voor de exameninstrumenten tot de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Als de leverancier ook examendiensten levert, dan zijn ook de standaarden over deskundigheid (standaard 2), de afname en beoordeling (standaard 5, uitgezonderd het aspect "diplomering") én de borging van de examenkwaliteit (standaard 6) van toepassing. Zie hiervoor Bijlage 1.

De Stichting Consortium Beroepsonderwijs (SCB) levert alleen exameninstrumenten.

1.2. Onderzoek

Uitgangspunt voor het onderzoek bij SCB was het exameninstrumentarium. Op locatie vonden gesprekken plaats met onder andere ontwikkelaars van de producten van SCB en het management.

Tijdens deze gesprekken zijn de exameninstrumenten besproken en beoordeeld aan de hand van de relevante documenten. Ter afsluiting vond een gesprek plaats met het management van de organisatie.

In tabel 1 staat een overzicht van de onderzochte exameninstrumenten.

Tabel 1. Overzicht van de onderzochte Competentiegerichte opleidingen

Crebo	Opleiding en uitstroom	Leerweg	Product/dienst
91140	Technicus middenkader WEI	BOL	P
92632	Pedagogisch Werk (Pedagogisch Werker 4 Kinderopvang)	BBL	P
92640	Helpende Zorg & Welzijn	BOL	P
92650	Maatschappelijke Zorg (Medewerker Maatschappelijke zorg) 3	BBL	P
92661	Maatschappelijke Zorg (Medewerker Gehandicaptenzorg)	BOL	P
93510	MBO-Verpleegkundige	BOL/BBL	P
93710	Analist	BOL	P
94050	Middenkaderfunctionaris bouw en infra	BOL	P
94830	Verzorgende-IG	BOL	P

2

RESULTAAT BEOORDELING

2.1. Inleiding

In onderstaande tabel zijn de oordelen over de onderzochte exameninstrumenten en/of – diensten weergegeven. Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de relevante standaarden van het waarderingskader kwaliteit examinering uit het Toezichtkader bve 2009.

De paragraaf ‘Toelichting beoordeling van de exameninstrumenten’ bevat een toelichting op de oordelen.

Tabel 2. Overzicht van de beoordeling van competentiegerichte producten

Crebo	Opleiding en uitstroom	Product/dienst	2 Deskundigheid betrokkenen	3 Instrumentarium: uitstroomeisen	4 Instrumentarium: toetstechnisch	5 Deugdelijkheid examenprocessen	6 Borging processen
91140	Technicus middenkader WEI	P	-	N	N	-	-
92632	Pedagogisch werk (Pedagogisch werker 4 kinderopvang)	P	-	V	V	-	-
92640	Helpende zorg & welzijn	P	-	V	V	-	-
92650	Maatschappelijke zorg (Medewerker maatschappelijke zorg) 3	P	-	V	V	-	-
92661	Maatschappelijke zorg (Medewerker gehandicaptenzorg)	P	-	V	V	-	-
93510	MBO-Verpleegkundige	P	-	V	V	-	-
93710	Analist	P	-	N	N	-	-
94050	Middenkaderfunctionaris bouw en infra	P	-	N	N	-	-
94830	Verzorgende-IG	P	-	V	V	-	-

V = voldoende / O = onvoldoende / - = niet van toepassing
N = nader onderzoek bij de instelling is nodig alvorens een oordeel gegeven kan worden.
Een nadere invulling van het instrument is nodig.

SCB levert beroepsgerichte kerntaken en een deel van de kerntaken voor leren, loopbaan en burgerschap (LLB).

Voor talen levert SCB geen examenproducten. De instrumenten voor talen zullen bij de instelling worden opgevraagd en beoordeeld. Voor leren, loopbaan en burgerschap vraagt de inspectie een verantwoording op bij de instelling.

2.2. Toelichting beoordeling van de exameninstrumenten

De exameninstrumenten van de opleidingen van de branche zorg en welzijn worden als voldoende beoordeeld. Voor de opleidingen van zorg en welzijn is de output van de werkprocessen voldoende eenduidig te beoordelen. De eenduidigheid ten aanzien van de inhoud komt mede voort uit de werkwijze in deze beroepsgroep. De beroepsprestaties of de Proeve per kernactiviteit, inclusief de beoordelingscriteria, zijn vastgelegd. De som der beroepsprestaties met beoordelingscriteria, is gelijk aan de Proeve met beoordelingscriteria per kernactiviteit. Ontwikkeling en examinering zijn gescheiden processen.

De onderzochte exameninstrumenten voor de technische opleidingen van SCB kunnen niet van een eindoordeel worden voorzien omdat deze generiek worden ontwikkeld met de mogelijkheid voor de instellingen om de exameninstrumenten inhoudelijk aan te passen aan de reële context waarin deze instrumenten worden toegepast. De mogelijkheid tot aanpassing past binnen de visie van SCB en is inherent aan de wens om de examinering zoveel als mogelijk in een reële context te laten plaatsvinden. De aangeboden instrumenten en de overige informatie van SCB geven voldoende sturing om te komen tot exameninstrumenten met een gelijkwaardige examinering. De monitoring van de resultaten vindt plaats via diverse overzichten op het niveau van werkprocessen in samenhang met de bijbehorende competenties.

De instrumenten voor de technische opleidingen gaan uit van ontwikkelingsgerichte beoordelingen waardoor het risico bestaat dat er onvoldoende op zelfstandig geleverde prestaties wordt beoordeeld. De toetsvormen zijn per onderdeel redelijk gedetailleerd ingevuld waarbij aanpassing aan het werkelijke object van examinering nog mogelijk is.

Hieronder volgt een toelichting op de bevindingen, per kwalificatie.

91140 Technicus middenkader WEI, 93710 Analist en 94050 Middenkaderfunctionaris bouw en infra

De exameninstrumenten kunnen niet van een eindoordeel worden voorzien omdat de inhoud van de opdrachten beperkt is beschreven. Daarom zijn ook de beoordelingscriteria nog onvolledig. . Instellingen dienen zelf nog de vorm te bepalen van de output van de werkprocessen en daarbij beoordelingscriteria voor deze producten en/of handelingen te ontwikkelen.

Voor Technicus middenkader WEI zijn voorbeeldprojecten ontwikkeld die een goed referentiekader vormen om te komen tot gelijkwaardige examinering voor alle deelnemers. Tevens kunnen deze projecten worden ingezet als geen reëel project voorhanden is. Er zijn geen beoordelingscriteria ontwikkeld voor de output van deze voorbeeldprojecten. Binnen deze projecten wordt ook het criterium gerichte interview (CGI) als toetsvorm benoemd zonder vorm te geven aan de daadwerkelijke inhoud van deze toetsen.

De opdrachten voor Analist zijn alleen in de vorm van kenmerken beschreven en dienen door de gebruikers omgevormd te worden tot de daadwerkelijk te gebruiken opdrachten.

De gekozen objecten voor de examinering van Middenkader bouw & infra dienen te worden beschreven door de instelling tijdens de inrichting voorafgaand aan de uiteindelijke examinering. De verwijzing naar referentieprojecten van Fundeon biedt inhoudelijk voldoende mogelijkheid om te komen tot gelijkwaardige examinering.

92632 Pedagogisch werk (Pedagogisch werker 4 kinderopvang), 92640 Helpende zorg & welzijn, 92650 Maatschappelijke zorg (Medewerker maatschappelijke zorg) 3, 92661 Maatschappelijke zorg (Medewerker gehandicaptenzorg), 93510 MBO-Verpleegkundige en 94830 Verzorgende-IG

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomseisen.

Het exameninstrumentarium voldoet aan de toetstechnische kwaliteitseisen.

De exameninstrumenten zijn gelijk van opzet. Het eindresultaat van een kernactiviteit wordt bepaald aan de hand van de beoordeling van de beroepsprestaties of de Proeve, de beoordeling van het reflectieverslag en de beoordeling van het assessment. De beroepsprestaties of Proeve worden beoordeeld aan de hand van competenties en prestatie-indicatoren. De prestatie-indicatoren en de omschreven resultaten per beroepsprestatie en Proeve zijn voldoende eenduidig om tot een gelijkwaardige examinering voor alle deelnemers te komen. Het reflectieverslag en het assessmentgesprek, op het niveau van kernactiviteit, worden specifiek ingezet als passende toetsvorm bij enkele delen.

SCB levert beroepsgerichte kerntaken en een deel van de kerntaken voor leren, loopbaan en burgerschap (LLB). Dit 'deel' betreft kerntaak 1,2 en 6. Voor talen levert SCB geen examenproducten. De instrumenten voor talen zullen bij de instelling worden opgevraagd en beoordeeld.

BIJLAGE 1: STANDAARDEN VOOR ONDERZOEK BIJ EXAMENLEVERANCIERS

Standaarden Toezichtkader BVE 2009	Leverancier profiel A	Leverancier profiel B	Leverancier profiel C
Standaard 1: Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit.			
Standaard 2: De deskundigheid van betrokkenen ¹ is geborgd.			
Standaard 3: Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroeiseisen.			
Standaard 4: Het exameninstrumentarium voldoet aan de toetstechnische eisen.			
Standaard 5: De examenprocessen van afname en beoordeling (<i>en diplomering²</i>) zijn deugdelijk.			
Standaard 6: De examinering is voldoende geborgd.			
Standaard 7: De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.			

Profiel A: de leverancier levert uitsluitend examentoetsen.

Profiel B: de leverancier verzorgt uitsluitend examenafnames en de beoordeling daarvan. Deelnemers leggen een examen af dat niet door de leverancier zelf is ontwikkeld.

Profiel C: de leverancier levert examentoetsen en levert als dienst de examenafname en beoordeling van examens.

Het volledige Toezichtkader bve 2009 is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl

¹ Het betreft hier de deskundigheid van de betrokkenen bij de afname en de beoordeling

² Diplomering is voorbehouden aan onderwijs- en exameninstellingen in het bezit van een crebolicentie.